

Súd: Okresný súd Zvolen
Spisová značka: 18C/362/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6715214152
Dátum vydania rozhodnutia: 08. 03. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Janette Nôtová
ECLI: ECLI:SK:OSZV:2016:6715214152.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Zvolen v konaní pred samosudkyňou Mgr. Janette Nôtovou, v právnej veci žalobcu: EOS KSI Slovensko, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, právne zastúpený: Tomáš Kušnír, s. r. o., Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti žalovanému: P. X., nar. XX. XX. XXXX, bytom B.. P.. Š. XXXX/XX, XXX XX N., občan SR, o zaplatenie 1.060,92 € s prísl., takto

rozhodol:

I/

Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobcovi sumu 146,17 € a úrok z omeškania vo výške:
-8,75 % ročne zo sumy 40,51 € od 18. 03. 2013 do zaplatenia,
-8,75 % ročne zo sumy 45,71 € od 18. 04. 2013 do zaplatenia,
-8,50 % ročne zo sumy 59,95 € od 19. 05. 2013 do zaplatenia,
pričom súd p o v o ľ u j e žalovanému uhradiť dlh v splátkach po 30,00 € mesačne, splatných od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci až do úplného zaplatenia dlhu, pod hrozbou straty výhody splátok v prípade nezaplatenia čo len jednej splátky.

II/

Konanie sa v časti o zaplatenie sumy 324,00 € s prísl. z a s t a v u j e .

III/

Vo zvyšnej časti sa žaloba žalobcu z a m i e t a .

IV/

Žalovanému sa náhrada trov konania n e p r i z n á v a .

V/

Žalobcovi sa v r a c i a súdny poplatok po krátení v sume 12,80 € prostredníctvom Slovenskej pošty, a. s. - prevádzkovateľ systému, IČO: 36 631 124 so sídlom Partizánska cesta 9, 976 99 Banská Bystrica, a to po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podal na tunajšom súde žalobou, ktorou sa domáhal, aby súd zaviazal žalovaného zaplatiť mu celkovú čiastku 1.060,92 € spolu s príslušenstvom. Svoju žalobu odôvodnil tým, že jeho právny predchodca spoločnosť Slovak Telecom, a. s. uzavrel so žalovaným dňa 19. 12. 2012 Zmluvu o pripojení, predmetom ktorej bolo poskytovanie telekomunikačných služieb. Cena za poskytnuté telekomunikačné služby bola žalovanému vyúčtovaná, avšak žalovaný vyúčtovanú cenu neuhradil. Na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 20. 11. 2014 získal žalobca žalovanú pohľadávku. Keďže bol žalovaný v omeškani s plnením peňažného dlhu, patrí žalobcovi aj príslušný nárok na úrok z omeškania.

Žalobca bol súdom vyzvaný, či trvá v celom rozsahu na podanej žalobe s poukazom na to, že v žalobe si uplatňuje i nárok na zmluvnú pokutu, pričom zmluvné dojednania o zmluvnej pokute v obdobnom znení boli vyhlásené za neprijateľné zmluvné podmienky s poukazom na konkrétne rozhodnutia súdov. Rovnako bol vyzvaný na špecifikáciu žalovanej sumy, pretože súčasťou účtovaných služieb bola účtovaná aj zmluvná pokuta vo výške 4,99 € a poplatok vo výške 16,50 € s tým, aby preukázal uplatnený nárok v celom rozsahu. Na výzvu súdu žalobca reagoval čiastočným späťvzatím žaloby o sumu 324,00 € s prísl. a žiadal, aby súd zaviazal odporcu zaplatiť mu sumu 736,92 € s prísl. a nahradil mu trovy konania. K výzve súdu žalobca ďalej uviedol, že so žalovaným bola uzavretá Zmluva o poskytovaní verejných služieb, predmetom ktorej bolo poskytovanie služby Magio TV a Internet. Keďže žalovaný nevykonával úhrady za poskytnuté služby a koncové zariadenia, boli mu účtované poplatky za nevrátenie/poškodenie poskytnutých koncových zariadení za poskytnuté diaľkové ovládače, za poskytnuté karty a príslušenstvo v celkovej výške 884,97 € tak, ako vyplývalo zo Zmluvy o nájme koncového zariadenia a aktuálnych cenníkov. V súlade s časťou ceny za nájom koncového zariadenia zmluvy boli odporcovi vyčíslené poplatky za koncové zariadenie Magio Box 100,00 €, pokuta za nevrátenie diaľkového ovládača 10,00 €, pokuta za nevrátenie príslušenstva 10,00 €. Zároveň bola účtovaná pokuta za porušenie viazanosti 299,00 € a poplatok vo výške 165,97 € za nevrátenie zariadenia koncového bodu účtovaný podľa Cenníka. V súlade so zmluvou zo dňa 19. 12. 2012, predmetom ktorej bolo poskytnutie koncového zariadenia LCD televízor Samsung 40, bol žalovanému účtovaný poplatok za porušenie podmienok zmluvy za nesplácanie koncového zariadenia vo výške 300,00 €. Na základe uvedeného bola účtovaná faktúra v celkovej sume 884,97 €. Keďže po uzavretí zmluvy žalovaný neuhradil už faktúru za zúčtovacie obdobie od 01. do 28. 02. 2013, žalobca upravil žalobu v pomere dodržania zmluvných podmienok, kedy upravil sumu 300,00 €/24 mesiacov x 22 zostávajúcich mesiacov na sumu 275,00 €. Ďalej žalobca uviedol, že sumu vo výške 25,00 € predstavujúcu rozdiel medzi vyčísleným poplatkom za LCD televízor a nedodržanou dobou viazanosti a sumou vo výške 299,00 € predstavujúcu zmluvnú pokutu za porušenie doby viazanosti v zmysle čiastočného späťvzatia si v tomto konaní neuplatňuje.

Žalovanému bola žaloba doručená do vlastných rúk dňa 01. 02. 2016 spolu s výzvou, aby sa k nej v lehote do 10-tich dní vyjadril. Žalovaný sa k žalobe písomne nevyjadril.

Súd vykonal dokazovanie na pojednávaní dňa 08. 03. 2016 a to v neprítomnosti žalobcu a jeho právneho zástupcu. Právny zástupca žalobcu bol na pojednávanie predvolaný riadne a včas, svoju neúčast písomne ospravedlnil a požiadal, aby súd rozhodol v jeho neprítomnosti, čím bola splnená podmienka ustanovenia § 101 ods.2 O. s. p. Súd vykonal dokazovanie výsluchom žalovaného, oboznámením listinných dokladov a zistil nasledujúci skutkový a právny stav.

Žalovaný na pojednávaní potvrdil, že so spoločnosťou T-com uzavrel zmluvu na televíziu Magio s tým, že zmluvu uzatváral pre sestru, ktorá mala zmluvu riadne platiť. Napokon však nemala z čoho, takže zmluvu neplatila. Následne mu prišla exekúcia od právneho zástupcu žalobcu a je pravdou, že na základe výziev doposiaľ nič nezaplatil. Sám je nezamestnaný, evidovaný na úrade práce 3 roky, jeho jediným príjmom sú sociálne dávky po 61,60 € mesačne. Občas si privyrobit brigádnicky. Je slobodný, nemá žiadne vyživovacie povinnosti, býva spolu s rodičmi v ich byte a prispieva na domácnosť podľa svojich finančných možností. Žiadne ďalšie dlžoby nemá. Vzhľadom na súčasnú finančnú situáciu je ochotný žalovaný dlh splácať po 30,00 € mesačne.

Spoločnosť Slovak Telecom a žalovaný uzavreli dňa 19. 12. 2012 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, predmetom ktorej bol záväzok podniku zriadiť pripojenie k sieti v rozsahu podmienok špecifikovaných v zmluve, poskytovať účastníkovi dojednané služby a záväzok účastníka platiť riadne a včas za zariadenie a používanie pripojenia k sieti a za služby poskytované na základe zmluvy, ako aj dodržiavať všetky svoje povinnosti v súlade so zmluvou a aktuálne platným cenníkom. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú. Zúčtovacie obdobie bolo dojednané na jeden mesiac od prvého do posledného dňa kalendárneho mesiaca. V časti - doba viazanosti bolo dojednané, že doba viazanosti začne plynúť odo dňa začatia poskytovania služby. V prípade porušenia záväzku účastníka nepretržite využívať služby na základe zmluvy počas dohodnutej viazanosti, sa účastník zaväzuje uhradiť podniku zmluvnú pokutu pre príslušnú službu a dobu viazanosti vo výške a podľa podmienok zverejnených podnikom v cenníku alebo v príslušnom cenovom výmere. V časti - akcia sa podnik zaviazal poskytovať účastníkovi služby za zvýhodnených podmienok. V časti - PC/KZ predaj bol špecifikovaný LCD televízor v akcii - silne dotovaná akcia Vianoce 2012 - viazanosť 24 mesiacov.

Poskytovateľ Orion TV, s. r. o. Brno v zastúpení spoločnosti Slovak Telecom uzavrel so žalovaným Zmluvu o poskytovaní služby „Český balíček“, predmetom ktorého bol záväzok poskytovateľa zriadiť službu pre zákazníka špecifikovanú v zmluve, poskytovať mu túto službu a záväzok zákazníka platiť riadne a včas cenu za zriadenie a poskytovanie služby. V tomto prípade sa nejednalo o poskytovanie elektronickej komunikačnej služby, avšak o zmluvu uzavretú podľa § 269 ods.2 OBZ.

Účastníci zmlúv uzavreli dňa 14. 01. 2013 Zmluvu o poskytovaní verejných služieb, predmetom ktorej bol záväzok podniku zriadiť pripojenie k sieti v rozsahu podmienok špecifikovaných v zmluve a ďalšie povinnosti v súlade so zmluvou a záväzok účastníka, platiť riadne a včas cenu za zriadenie a používanie pripojenia k sieti podniku. Zmluva bola uzavretá na dobu neurčitú. V dobe viazanosti bolo uvedené, že doba viazanosti začína plynúť odo dňa poskytovania služby a v prípade porušenia záväzku účastníka nepretržite využívať službu v dobe viazanosti sa účastník zaväzuje, zaplatiť podniku zmluvnú pokutu pre príslušnú službu a dobu viazanosti vo výške podľa podmienok zverejnených podnikom v Cenníku alebo v príslušnom cenovom výmere, ak sú účastníkovi poskytované služby na základe zmluvy za zvýhodnených podmienok podľa príslušnej akcie. V časti - akcia bolo špecifikované zriadenie Magio TV s ďalšími službami, nájom koncového zariadenia s dojednanou cenou - nájom Magio Boxu s HDD 1,99 € s DPH mesačne, zmluvná pokuta pri nevrátení, strate alebo odcudzení prenajatého Magio Boxu 150,00 € jednorazovo, zmluvná pokuta v prípade nevrátenia, straty alebo odcudzenia diaľkového ovládača k prenajatému Magio Boxu jednorazovo 10,00 €, zmluvná pokuta v prípade nevrátenia, straty, odcudzenia ostatného príslušenstva 10,00 € jednorazovo. Doba nájmu bola uzavretá na dobu neurčitú.

Žalobca predložil súdu Všeobecné podmienky na poskytovanie verejnej telefónnej služby a Cenník (čl. 12 až 23), ktoré listiny však pre veľkosť písma boli pre súd úplne nečitateľné a preto ich súd nemohol hodnotiť ako dôkazy.

Žalovanému boli účtované nasledujúce faktúry:

- za obdobie 01. 03. až 31. 03. 2013 celková suma 47,46 €, ktoré okrem poplatkov za služby zahŕňala zmluvnú pokutu vo výške 4,99 €,
- za obdobie 01. 04. až 30. 04. 2013 sumu 50,70 €, splatná 17. 04. 2013, ktorá okrem poplatkov za služby obsahovala zmluvnú pokutu za nedodržanie doby splatnosti vo výške 4,99 €,
- za obdobie 01. 05. až 31. 05. 2013 v sume 84,74 €, splatná 18. 05. 2013, ktorá okrem poplatkov za služby obsahovala zmluvnú pokutu za nedodržanie doby splatnosti vo výške 4,99 € a poplatok za prerušenie služby pre neplatenie vo výške 16,50 € + 3,30 € DPH,
- suma 884,97 € splatná 18. 06. 2013, ktorá obsahovala pokutu Magio TV vo výške 299,00 €, pokutu za nevrátenie, poškodenie HaG vo výške 165,97 €, pokutu vo výške 300,00 €, pokutu na Magio Box 100,00 €, pokutu za diaľkový ovládač 10,00 €, pokutu za ostatné príslušenstvo 10,00 €.

Žalobca svoju aktívnu legitímáciu preukázal Zmluvou o postúpení pohľadávky zo dňa 20. 11. 2014 spolu s identifikáciou žalovanej pohľadávky.

Výzvou zo dňa 19. 08. 2015 bol žalovaný vyzvaný na úhradu celkovej čiastky 1.259,35 € a to faktúry vo výške 1.060,92 € a zákonný/zmluvný úrok 198,43 €.

Podľa § 43 ods.1 písm. a/ Zákona č. 351/2011 Z. z., podnik má právo na úhradu za poskytnutú verejnú službu.

Podľa § 43 ods.12 písm. b/ Zákona č. 351/2011 Z. z., účastník je povinný platiť za poskytnutú verejnú službu podľa zmluvy o poskytovaní verejných služieb a ak to povaha služby umožňuje, až na základe predloženej faktúry.

Podľa § 52 ods. 1 Občianskeho zákonníka (v znení účinnom do 31.05.2014), spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.. Podľa ods. 2, ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Podľa ods. 3 dodávateľ je osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy koná v rámci predmetu svojej obchodnej alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa ods. 4, spotrebiteľ je fyzická osoba, ktorá pri uzatváraní a plnení spotrebiteľskej zmluvy nekoná v rámci predmetu svojej obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti.

Podľa § 39 Občianskeho zákonníka, neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 544 ods. 1 Občianskeho zákonníka, ak strany dojednávajú pre prípad porušenia zmluvnej povinnosti zmluvnú pokutu, je účastník, ktorý túto povinnosť poruší, zaviazaný pokutu zaplatiť, aj keď oprávnenému účastníkovi porušením povinnosti nevznikne škoda. Podľa 2) zmluvnú pokutu možno dojednať len písomne a v dojednaní musí byť určená výška pokuty alebo určený spôsob jej určenia.

Podľa § 517 ods.2 Občianskeho zákonníka, ak ide o omeškanie s plnením peňažného dlhu, má veriteľ právo požadovať od dlžníka popri plnení úroky z omeškania, ak nie je podľa tohto zákona povinný platiť poplatok z omeškania; výšku úrokov z omeškania a poplatku z omeškania ustanovuje vykonávací predpis.

Podľa § 3 ods.1 Nariadenia Vlády SR č. 87/1995 Zb. v znení účinnom do 31. 01. 2013, výška úrokov z omeškania je o 8 percentuálnych bodov vyššia ako základná úroková sadzba Európskej centrálnej banky, platná k prvému dňu omeškania s plnením peňažného dlhu.

Úroková sadzba Európskej centrálnej banky za obdobie od 11. 07. 2012 do 07. 05. 2013 bola vo výške 0,75 %, od 08. 05. 2013 do 12. 11. 2013 bola vo výške 0,50 %.

Na základe čiastočného späťvzatia žaloby o sumu 324,00 € s prísl., ktorá predstavovala vyúčtovanú zmluvnú pokutu vo výške 299,00 € za Magio TV a čiastku 25,00 € zo zmluvnej pokuty 300,00 € za akciu LCD TV 40 spolu s príslušenstvom, súd konanie v tejto časti zastavil, rozhodol tak v súlade s ustanovením § 96 ods.1, 3 O. s. p.

V ďalšej časti súd posudzoval nárok žalobcu, ktorý vyplýva z poskytovania telekomunikačných služieb a ďalších dojednaných služieb a v časti o zaplatenie zmluvnej pokuty a účtovaných poplatkov. Súd konštatuje, že predložené zmluvy o poskytovaní verejných služieb zo strany žalobcu sú značne neprehľadné, pretože je z nich len ťažko zistiteľné, aká služba a v akej cene bola vlastne medzi účastníkmi konania dojednaná. Súčasťou predložených zmlúv sú všetky akcie, ktoré v danom období právny predchodca žalobcu ponúkal svojim klientom a zo zmluvy nie je zrejmé, ktorú z týchto ponúk vlastne žalobca prijal a čo konkrétne mu bolo poskytnuté. Žalovaný však na pojednávaní nenamietal vyúčtované služby zo strany právneho predchodcu žalobcu, preto súd konštatuje, že tieto služby boli zrejme vyúčtované správne v súlade so zmluvnými dojednaniami. V rámci faktúr, ktorými boli účtované služby, právny predchodca žalobcu účtoval aj zmluvnú pokutu vo výške 4,99 € za nedodržanie doby splatnosti a poplatok za prerušenie služieb vo výške 16,50 €. Žalobca však nepredložil súdu žiaden doklad o dojednaní zmluvnej pokuty vo výške 4,99 €, resp. predložil doklady, ktoré pre veľkosť písma nebolo možné oboznámiť a preto súd konštatuje, že žalobca v uvedených častiach svoj nárok nepreukázal. Preto súd priznal:

-z vyúčtovanej sumy 47,46 € len čiastku 40,51 € a to jednak po nepriznaní zmluvnej pokuty vo výške 4,99 € a jednak s prihliadnutím na Prílohu k Zmluve o postúpení pohľadávky, kde výška pohľadávky, ktorá na žalobcu mala prejsť z tejto faktúry bola len vo výške 40,51 € (čl. 35),

-zo sumy 50,70 € súd nepriznal vyúčtovanú zmluvnú pokutu vo výške 4,99 € a teda priznal čiastku 45,71 €,

-z vyúčtovanej sumy 84,74 € súd nepriznal vyúčtovanú zmluvnú pokutu 4,99 € a poplatok za prerušenie vo výške 16,50 € + 3,30 € DPH, t. j. priznal čiastku 59,95 €, čo spolu činí 146,17 €. K uvedeným sumám súd žalobcovi priznal aj príslušný úrok z omeškania, ktorý bol účtovaný v súlade s predpismi občianskeho práva. V prevyšujúcej časti bol nárok žalobcu zamietnutý ako nedôvodný a nepreukázaný.

Pokiaľ ide o uplatnený nárok na vyúčtované zmluvné pokuty a poplatky v celkovej čiastke 884,97 €, súd konštatuje, že v tejto časti čiastočne žalobca upravil žalobu, kedy si neuplatnil pokutu za Magio TV vo výške 299,00 € a z pokuty za akciu LCD TV 40 pôvodne 300,00 € si uplatnil len 275,00 €. Keďže je nepochybné, že v tomto prípade sa jedná o zmluvu tzv. spotrebiteľskú, súd preskúmaval zmluvné dojednania týkajúce sa zmluvnej pokuty s prihliadnutím na ochranu práv spotrebiteľa. Pri posudzovaní dojednanej zmluvnej podmienky týkajúcej sa zmluvnej pokuty v prejednávanej veci, súd hneď na

začiatku pripomína, že posudzovanie obdobných zmluvných podmienok je predmetom nespočetného množstva súdnych konaní na základe návrhov žalobcu, príp. jeho právneho predchodcu, ktoré sú prejednávané súdmi Slovenskej republiky. Žalobca bol súdom upozornený na možnosť posúdenia zmluvnej podmienky z hľadiska jej prijateľnosti v rámci spotrebiteľskej zmluvy. Z rozhodovacej činnosti tunajšieho súdu ako i iných súdov SR na rôznych stupňoch, až na niektoré výnimky, je ustálená rozhodovacia prax v súlade s právnym názorom vysloveným ešte rozsudkom Krajského súdu Prešov sp. zn. 6Co 113/2010 z 30. 08. 2010, z ktorého súd uvádza.

Odvolací súd konštatuje, že kauzy operátorov predstavujú významný podiel z nápadu vecí na súde, a to napriek tomu, že operátori majú značnú výhodu na trhu, a to možnosť vypnúť službu neplatičovi a keď je v registri problémových prijímateľov, tak pri dojednaní novej služby môže operátor využiť informácie z registra.

Pri takýchto výhodách a súčasne vysokom počte sporov preto vzniká zákonite otázka právnej čistoty vzťahov medzi operátormi a telekomunikačnými spotrebiteľmi. Súdom prináleží súdna kontrola zmluvných podmienok a dokonca aj abstraktná kontrola zmlúv (§ 153 ods. 3, 4 O.s.p.) s cieľom vylúčiť zo života bežných ľudí neprimerané podmienky, ktoré zhoršujú kvalitu života a tak naplniť cieľ čl. 6 citovanej smernice „postarať sa, aby spotrebiteľov neprijateľné klauzuly v zmluvách nezaväzovali“.

Odvolací súd z vlastnej činnosti môže konštatovať, že kauzy operátorov sa vyznačujú viacerými podobnými znakmi. Vysoký počet súdnych sporov operátorov so spotrebiteľmi indikuje potrebu podrobnejšej súdnej kontroly zmluvných podmienok a postupu operátorov, a to v súlade s čl. 169 Zmluvy o fungovaní Európskej únie (starostlivosť o hospodárske záujmy spotrebiteľov), čl. 38 Charty základných práv EÚ (Politiky štátov zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľov) a neprehliadnuteľnej judikatúry súdneho dvora, najmä so zreteľom na povinnosť súdu ex offio zakročiť proti neprijateľným zmluvným podmienkam (C-240-244/98 Oceano, C-473/0 Cofidis, uznesenie C-76/10 POHOTOVOŠŤ/Korčkovská a iné).

Súd v záujme vyššej kvality života nemôže rezignovať z pozície strážcu vyváženosti ustanovení spotrebiteľských zmlúv a to ani pri nezodpovednom spotrebiteľovi. Existuje totiž nezanedbateľné nebezpečenstvo, že ak sa nevylúčia zo života spotrebiteľov nečestné zmluvné podmienky, môžu na nich doplatiť aj spotrebiteľia konajúci dobromyseľne, keďže ide o formulárové zmluvy dojednávané vo viacerých prípadoch.

Odvolací súd po preskúmaní napadnutého rozhodnutia, ako aj po preskúmaní konania, ktoré mu predchádzalo, dospel k záveru, že na predmetnú prejednanú vec sa vzťahuje ustanovenie právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a z hľadiska dôvodnosti žaloby o zmluvné pokuty je pre rozhodnutie veci významné (§ 213 ods. 2 O.s.p.). Odvolací súd postupom podľa vyššie citovaného zákonného ustanovenia vyzval účastníkov konania, aby sa k možnému použitiu ustanovenia § 53 ods. 4 písm. k) OZ v znení účinnom ku dňu uzavretia zmluvy vyjadrili s tým, že zároveň poučil žalobcu o tom, že odvolací súd mieni podrobiť súdnej kontrole jednotlivé zmluvné podmienky. Umožnil mu, aby sa vyjadril a obhájlil zmluvné podmienky v tom zmysle, či nespôsobujú hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech žalovaného ako spotrebiteľa.

Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka (ďalej len „OZ“) účinného k 1. 2. 2008 spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len "neprijateľná podmienka"). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne, alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

Podľa § 53 ods. 4 písm. k) OZ za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku.

Podľa § 53 ods. 5 OZ neprijateľné podmienky upravené v spotrebiteľských zmluvách sú neplatné.

Podľa ustálenej judikatúry systém ochrany zavedený smernicou rady 93/13/EHS o nekalých zmluvných podmienkach (ďalej len „smernica 93/13“) vychádza z myšlienky, že spotrebiteľ sa v porovnaní s predajcom alebo dodávateľom nachádza v znevýhodnenom postavení, pokiaľ ide o vyjednávaciu silu, ako aj o úroveň informovanosti, a táto situácia ho vedie k pristúpeniu na podmienky pripravené vopred predajcom bez toho, aby mohol ovplyvniť ich obsah (rozsudky Súdneho dvora EÚ zo dňa 27. 6. 2000, Oceáno Grupo Editorial a Salvat Editores, C-240/98, až C-244/98, ako aj z 26. 10. 2006 Mostaza Claro, C-168/05 Zb. I-10421, bod 25, tiež čl. 37 uznesenia Súdneho dvora vo veci C-76/10 POHOTOVOST'/Korčovská).

So vstupom do Európskej únie prijala Slovenská republika záväzky náležite transportovať do smernice EÚ a v aplikačnej praxi aj napĺňať ciele týchto smerníc. V oblasti ochrany spotrebiteľa, a teda aj finančného spotrebiteľa Európska únia prijala viaceré smernice (napr. viď príloha smernice EP a Rady z 23. 4. 2009 č. 2009/22 o súdnych príkazoch na ochranu spotrebiteľských záujmov o súdnych príkazoch).

Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách (ďalej len „smernica 93/13“) si stanovila práve za cieľ vyvážiť faktickú nerovnováhu medzi dodávateľom a spotrebiteľom pozitívnym zásahom štátu. Súdny dvor v rozsudku Oceáno Grupo Editorial SAC 240/98 až C 344/98 konštatuje, že nezanedbateľné nebezpečenstvo, že priemerný spotrebiteľ nepoukáže na nekalosť zmluvnej podmienky, a preto súdy v štátoch, v ktorých nie je povinné zastúpenie advokátom, majú aj bez návrhu prihliadať na neprijateľnosť zmluvnej podmienky.

Smernica Rady 93/13 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách ukladá členským štátom zabezpečiť, aby spotrebiteľ nebol viazaný nekalými podmienkami a zväžiť, či spotrebiteľská zmluva obsahujúca nekalé podmienky, obstoja ako celok (čl. 6). Cieľ je garantovať vyššiu kvalitu života bežných ľudí (pozri napr. rozsudok Mostaza Claro, bod 37, Asturcom bod 51).

Súdny dvor dokonca považuje ochranu spotrebiteľa podľa čl. 6 smernice za tak významnú, že sa má klásť principiálne na roveň vnútroštátnym pravidlám verejného poriadku, a to v záujme vyššej kvality života (pozri uznesenie súdneho dvora EÚ vo veci C-76/10 POHOTOVOST'/Korčovská, bod 50).

K tvrdeniu žalobcu ohľadom dohodnutej zmluvnej pokuty, ktorá bola podľa jeho tvrdenia dohodnutá ako sankcia za porušenie zmluvnej povinnosti a ako zabezpečovací prostriedok za účelom dosiahnutia väčšej istoty, že žalovaný si bude plniť povinnosti vyplývajúce zo zmluvného vzťahu, odvolací súd poznamenáva.

Odvolací súd nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty a ani jej dojednanie, ale treba dbať aj na skutočný zmysel a cieľ inštitútu zmluvnej pokuty ako inštitútu súkromného práva zvlášť pri osobitne chránených spotrebiteľských vzťahoch. Žalobca ponúka žalovanému svoje služby ako spotrebiteľovi prostredníctvom štandardných zmlúv, ktoré má vopred pripravené a v ktorých spotrebiteľ nemôže zmluvné podmienky ovplyvniť. To platí aj pre zmluvnú pokutu, ktorú žiada zaplatiť žalobca od spotrebiteľov v paušálnej výške bez ohľadu na to, o aké zmluvné porušenie pôjde a hrozba pokuty existuje pri akomkoľvek porušení, takže zmluvné pokuty neobchádza ani aspekt neurčitosti (...ak poruší niektorú z povinností...).

Slovné spojenie uvádzané v dodatkoch k zmluvám o pripojení, teda pod citovaným bodom 2.3 „ak účastník poruší niektorú z povinností podľa tohto dodatku, signalizuje neurčitý okruh rôznych porušení alebo vzťahov a zmluvné pokuty za porušenie povinností, ktoré dodávateľ označí len indikatívne, sú neakceptovateľné a predstavujú neprijateľnú zmluvnú podmienku.

Žalobca uplatňuje od žalovaného sankciu v podobe zmluvnej pokuty za porušenie akejkoľvek zmluvnej povinnosti a vo výške, ktorá je nezmenená bez ohľadu na to, aký čas zostáva do konca doby viazanosti. Môže teda nastať situácia, že spotrebiteľ zaplatí 23 paušálnych mesačných poplatkov, zostáva mu iba jeden poplatok a pre jeho nezaplatenie uplatní žalobca rovnakú zmluvnú pokutu, ako v prípade, keď sa dostane do omeškania spotrebiteľ na začiatku existencie zmluvného vzťahu. Podmienky, za akých žalobca dohaduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách poškodzujú spotrebiteľa. Neprimeranosť sankcie sa prejavuje osobitne v spojení s časovým aspektom, keďže spotrebiteľ je viazaný rovnakou výškou zmluvnej pokuty bez ohľadu na to, či dôjde k porušeniu zmluvnej povinnosti na začiatku alebo konci doby viazanosti

Odvolačný súd nijako nepopiera význam zmluvnej pokuty. Uznáva jej osobitosti v porovnaní s úrokmi z omeškania, teda nepopiera popri sebe ani uplatňovanie úrokov z omeškania a zmluvnej pokuty. Muselo by sa však jednať o zmluvnú pokutu, ktorá obstoje v rámci súdnej kontroly neprijateľných podmienok v spotrebiteľských zmluvách so zreteľom na povahu, obsah a všetky osobitosti právneho úkonu. Pretože podmienky, za akých žalobca dohoduje zmluvnú pokutu v štandardných zmluvách podľa názoru odvolacieho súdu poškodzujú spotrebiteľa.

Odvolačný súd poznamenáva, že v záujme naplnenia jedného zo základných práv v Európskej únii „politiky štátov zabezpečia vysoký stupeň ochrany spotrebiteľa (čl. 98 Charty základných práv Európskej únie), je treba využiť všetky efektívne prostriedky ochrany spotrebiteľa, aby sa zvyšovala prepotrebná dôvera spotrebiteľov v trh a aby neprímerané postupy spotrebiteľov na trhu nezaťažovali. Problémová zmluvná pokuta podľa názoru odvolacieho súdu nielenže spôsobuje hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech slabšej zmluvnej strany, ale má aj tendenciu negatívne ovplyvniť dôveru spotrebiteľov voči štandardizovaným produktom na trhu. Žalobca ako osoba podnikajúca na trhu elektronických komunikácií má totiž odbornú prevahu nad spotrebiteľom, ktorý im svoje služby poskytuje, a preto od neho možno očakávať, že vo vzťahu k nim sa bude správať poctivo. Ak takýmto spôsobom nepostupuje, spreneverí sa princípu dôvery, resp. princípu právnej istoty druhého účastníka zmluvného vzťahu tak, ako bol definovaný Ústavným súdom ČR v Náleze zo dňa 15. 6. 2009 sp. zn. I. ÚS 342/09 a takémuto konaniu nemožno poskytnúť právnu ochranu.

K ďalšej odvolacej námietke, že žalobcom poskytnuté benefity mali byť kompenzované predpokladaným ekonomickým výnosom, ktorý by navrhovateľ dosiahol pri riadnom plnení povinnosti zo strany odporcu počas celej dohodnutej doby viazanosti a v takom prípade by sa dosiahol hospodársky účel uzavretia zmluvy, pričom žalovanému boli poskytnuté všetky výhody za predpokladu viazanosti 24 mesiacov, čím sa mala kompenzovať strata žalobcu na nižšej cene telefónu a hovorov odvolací súd poznamenáva.

Súdna kontrola štandardných zmlúv je však postavená na absolútnej neplatnosti neprijateľných klauzúl a bolo by v rozpore s cieľom smernice, ak by sa pred neprijateľnou podmienkou jeden spotrebiteľ chránil a druhý nie. Rozhodujúce je, že problémová zmluvná pokuta v spotrebiteľskej zmluve je objektívne spôsobilá poškodiť spotrebiteľa a nie je rozhodujúca vôľa a subjektívny postoj zmluvných strán.

Súd uvádza, že v súlade s týmto právnym posúdením sú desiatky a stovky súdnych rozhodnutí uverejnených na internetovej stránke Ministerstva spravodlivosti SR v kolónke súdnych rozhodnutí - neprijateľné zmluvné podmienky. Z posledného obdobia uvádza tunajší súd napr. rozsudok Krajského súdu v Trnave sp. zn. 11Co 171/2014 zo dňa 15. 10. 2014, rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co 512/2013 zo dňa 30. 07. 2014, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co 326/2013 zo dňa 30. 07. 2014. Konajúci súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnym vyhodnotením dojednanej zmluvnej podmienky týkajúcej sa zmluvnej pokuty, aj v tomto konkrétnom prípade, ako neprijateľnej zmluvnej podmienky a z tohto dôvodu neplatnej. Súdu sa žiada dodať, že v súlade s ustanovením § 53a ods.1 Občianskeho zákonníka, je navrhovateľ povinný zdržať sa používania takejto podmienky alebo podmienky s rovnakým významom v zmluvách so všetkými spotrebiteľmi a to ako právny nástupca pôvodného dodávateľa služby. Napriek uvedenému zákazu výslovne vyplývajúcejmu z ustanovení Občianskeho zákonníka, navrhovateľ opakovane sa svojimi návrhmi dožaduje okrem iného priznania zmluvnej pokuty v obdobných sporoch a práve z tohto dôvodu mu nemôže byť priznaná ochrana tak, ako sa domáha v tomto konkrétnom konaní, pretože by to bolo v rozpore s uvedeným zák. ustanovením.

Súd preto uzatvára, že zmluvné dojednania, predmetom ktorých bola žalovaná zmluvná pokuta tak, ako bola uvádzaná v Zmluve o pripojení v súlade s doposiaľ prevažujúcou právnou argumentáciou predstavuje neprijateľnú zmluvnú podmienku a preto je toto dojednanie neplatné. Z neplatného zmluvného dojednania nemožno priznať žalobcovi nárok na zaplatenie žalovaných zmluvných pokút s príslušenstvom a preto súd v tejto časti žalobu zamietol.

Súd sa zaoberal žiadosťou žalovaného, uhradiť dlh v splátkach podľa § 160 ods. 1 O.s.p.. Hoci je pravdou, že žalovaný bez objektívnych dôvodov nemá v súčasnej dobe dostatočný príjem, jeho jediným príjmom sú sociálne dávky po 61,60 €, je nemajetný, súd skonštatoval, že pokiaľ by ho zaviazal dlh zaplatiť naraz, mohol by vystaviť žalovaného neprímeranej finančnej situácii a aj s prihliadnutím na výšku

priznaného dlhu, súd rozhodol, že žalovaný je oprávnený dlh zaplatiť v splátkach po 30,00 € mesačne, ktoré sú splatné od mesiaca nasledujúceho po právoplatnosti tohto rozsudku, vždy do každého 20-teho dňa v mesiaci, až kým nebude celý dlh uhradený. Zároveň však súd stanovil, že pokiaľ žalovaný čo len jednu splátku riadne a včas nezaplatí, celý dlh sa automaticky stane zročným a žalovaný bude povinný zaplatiť ho naraz. V takto určených splátkach bude dlh zaplatený v primeranej lehote.

O trovách konania rozhodoval súd jednak v zastavenej časti konania podľa § 146 ods.2 veta prvá, podľa ktorej, ak niektorý z účastníkov zavinil, že sa konanie muselo zastaviť, je povinný uhradiť jeho trovy. Keďže v tomto prípade došlo k zastaveniu konania na základe dispozitívneho úkonu žalobcu, je povinný nahradiť trovy zastavenej časti konania žalobcu. Žalovanému však v súvislosti so zastavenou časťou konania trovy nevznikli. V ďalšej časti súd rozhodoval o náhrade trov konania podľa § 142 ods.2 O. s. p., t. j. podľa pomeru úspechu. Žalobca bol v tomto prípade úspešný v rozsahu 19,80 %, čo znamená, že viac úspešný je žalovaný. Žalovaný si však v súvislosti s konaním trovy neuplatnil, preto súd vyslovil, že sa žalovanému náhrada trov konania nepriznáva.

Pri čiastočnom zastavení konania súd zistil, že žalobcovi je potrebné vrátiť časť zaplateného súdneho poplatku. Žalobca pri podaní žaloby uhradil súdny poplatok vo výške 63,50 €. Po čiastočnom späťvzati zostala predmetom konania istina 736,92 €, čomu zodpovedá súdny poplatok 44,00 €. Rozdiel činí 19,50 €, ktorý po krátení o sumu 6,70 €, t. j. vo výške 12,80 €, súd vráti žalobcovi prostredníctvom prevádzkovateľa systému. Súd tak rozhodol v súlade s ustanovením § 11 ods.3, 4, 6, 11 zákona č. 71/1992 Zb.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15-tich dní odo dňa jeho doručenia, prostredníctvom tunajšieho súdu na Krajský súd v Banskej Bystrici, písomne v dvoch vyhotoveniach (§ 204 ods. 1 prvá veta O.s.p.).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha (§ 205 ods. 1 O.s.p.). Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť podpísané a datované. Podanie treba predložiť s potrebným počtom rovnopisov a s prílohami tak, aby jeden rovnopis zostal na súde a aby každý účastník dostal jeden rovnopis ak je to potrebné. Ak účastník nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie na jeho trovy (§ 42 ods. 3 O.s.p.).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (Zákon č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti - Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov); ak ide o rozhodnutie o výchove maloletých detí, návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 251 ods. 1 O.s.p.).

Odvolanie proti rozsudku alebo uzneseniu, ktorým bolo rozhodnuté vo veci samej, možno odôvodniť len tým, že

a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p. t.j.

1. sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
2. ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania,
3. účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený,
4. v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
5. sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný,
6. účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom,
7. rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát,
8. súd prvého stupňa nesprávne vec právne posúdil, tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav,

9. sa rozhodlo bez návrhu, nejde o rozhodnutie vo veci samej a dôvody, pre ktoré bolo vydané, zanikli alebo ak také dôvody neexistovali,
10. bol odvolacím súdom schválený zmier,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav veci, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- d) súd prvého stupňa dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a O.s.p.), t.j.
1. sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu (prísediaceho) alebo obsadenia súdu,
2. má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej,
3. odvolateľ nebol riadne poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p.,
4. ich účastník konania bez svojej viny nemohol označiť alebo predložiť do rozhodnutia súdu prvého stupňa,
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 205 ods. 2 O.s.p.).